@001A ༄༅། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་ལྡན་པའི་ཁྲིད་ཡིག་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

@001B ༄༅༅། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དོན་དུ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །ཐུགས་རྗེས་གཞན་ལ་འདོམས་མཛད་བླ་མ་ཡི། །ཞབས་པད་བཏུད་ནས་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན། །མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་

བྱ། །དེ་ལ་འདིར་བདེན་པ་གཉིས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ། གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་

བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་ལ་

དབབ་པ་ལ། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་བཀག་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བཀག་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་

འཆར་རྩུལ་གྱི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།

རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་བཏགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་

ཅེས་མི་འཐད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་

@002A ༄༅། །དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མད་པ་དེ་དག་ནི་ཐག་པ་བསྔོགས་པའི་རྒྱུན་པོ་ལ་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འཇིག་རྟེན་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྡོག

ཕྱོགས་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་དང་། རང་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཞེས་བསླད་

དོ། །དེ་ཡང་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་སྟེ། རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རྩོལ་དུ་

བདེན་ཚད་བཟུང་བའོ། །དེ་ལ་ལྷ་སྦྱིན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་མིག་དང་རྣ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཐོང་ལ། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་དུ་བཙལ་བ་ན། ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཐ་

སྙད་དམ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་གཞིའི་ངོས་ནས་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྙེད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་ན་གདགས་པའི་གཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་

དུ་རྙེད་དགོས་པ་ལ་མ་རྙེད་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ། །དེས་ན་མིང་ཙམ་དང་བརྡ་ཙམ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་བསྒྲིགས་པའི་རྒྱུན་པོ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་བཏགས་པའི་ཚེ་ཐག་པ་དེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། ཚོགས་པ་

དང་། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་གང་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་དེ་ལས་གཞན་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཡང་། སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་།

ཡ་གྱུལ་དང་། རྒྱུན་དང་། རྒྱུན་ཅན་གང་

@002B ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ལ། དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡང་མི་རུང་བས། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་ཤིང་གང་ཟག་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་གཉིས་བཏགས་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་དཔེ་ལས་སྐབས་དེར་སྤྲུལ་གྱི་

མཚན་གཞི་གང་ཡང་མེད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་སོགས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་རུང་བས་སོ། །འོ་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་ཡང་དཔྱོད་

བྱེད་དེའི་ངོར་མི་རྙེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷ་སྦྱིན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལྷས་སྦྱིན་མ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་སྦྱིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བའི་ཚེ་མི་རྙེད་ན་དེ་ཡེ་མེད་དུ་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །ཅེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་ཉིད་འོང་བ་ཡིན་པས། །བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་དང་

དངོས་པོར་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དེའི་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་ཉིད་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་

རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་མཚོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་གཏན་མེད་དང་། ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། བདེན་

པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་རྣམས་མེད་དེ་ཀུན་རྫོབ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁས་བླངས་ས་མེད། དེ་ཁས་བླངས་ན་ཅིག་ཤོས་ཁས་བླངས་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་

@003A ༄༅། །དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་

འཐད་པ་གཉིས་ཚོགས་རང་ལུགས་ལ་འཐད་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བྱས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས། དོན་དམ་པའི་བདེན་

པ་སྐྱོན་མེད་བཞག་ས་མི་འོང་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་

ནས་བྱ་བྱེད་བཞགས་མ་བྱུང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁོ་

ན་ལ་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་བའི་གཉིས་ཆོགས་ལ་མཁས་པ་བྱུང་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟེར་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་

ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ལ། དེས་ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་

བཏགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་བསགས་ནས་བསྐྱེད་ལ། དེས་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན། ཕུང་པོ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་རྟོག་བཏགས་སུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་

རོ། །གཉིས་པ་ནི། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་

ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་ངོ་

@003B བོས་ཡོད་པར་བཟུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་བཟུང་ངོ་། །གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་དེ་ལ་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་

གྱི། དེ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་
ཙམ་ཡིན་གྱི་།ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་ཡིན་པས་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་རྙེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆུ་ཟླ་དང་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་སྣང་

སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བའི་ཚེ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་འདི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ་ཆ་གཞན་བྱེད་བཞིན་དུ་མི་

སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱད་

བཞིན་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་སྣང་ལ། སྡེད་ལུགས་ལ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་མི་སྣང་བའི་ཆ་ཙུང་ཟད་ཙམ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཡང་ཙུང་ཟད་ཙམ་མེད་པས་སྒྱུ་མ་

ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྒྱན་པོ་བཛ་བྱང་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། དེ་ནི་ཧྥུན་པ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྲ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་

@004A ༄༅། །མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི། བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་ཡང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་སྣང་ལ། དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་

དུ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འདིར་དེ་མི་འདོད་དོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གཟུགས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་

པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཚེ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་གཟུགས་ལ་སྤྱོད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བལྟས་པའི་ཚེ་གཟུགས་རང་གི་ངོས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ནས། རང་

གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་གཅིག་ལ་གཟུགས་སུ་

བཏགས་པར་ཟད་འདུག་སྙམ་པ་དང་། དེ་འདྲ་ཞིག་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོས་

པར་ཚད་མས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་

བ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བློ་རྩེ་གཏད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ད་དུང་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་

ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། རབ

རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཏགས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་

གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། དེའི་དོན་ཐང་པ་སྦྱ་མ་

@004B བསླབ་བྱར་བྱས་ནས། ཐང་པ་ཕྱི་མ་སློབ་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་བློ་

ཞེས་པ་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་ལ་བྱ་ལ། དོན་ནི་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་མཆོན་པ་ལ། ཤེས་བྱ་གང་ཟག་གི་རང་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ།

ཤུགས་ལ་རང་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་བཞག་པའི་རྩུལ་

གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་རྩུལ་གྱིས་འཛལ་ཡང་ཇི་སྙེད་པ་གཉིས་སྣང་གི་རྩུལ་དུ་འཛལ་བས། དོན་དམ་

བདེན་པ་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་པས་ཁྱབ་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་

པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་

ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་འཇལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་

གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྨྱུ་གུ་བདེན་མེད་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་

@005A ༄༅། །རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེས་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་ཆོད་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྣང་བ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མཆོད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག

གི་ངོར་སྤྲོས་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པས་རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་བློ་ངོ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། རྣམ་

གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ

ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡང་། ཐ་སྙད་པའི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བསྙད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། བུམ་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དེ་སྣང་དང་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
དེ་དག་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ

པ་ཞེས་བསྙད་ལ། མི་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྒྱུ་མ་དེ་དག་ལས་ལོག་སྟེ་རྟོགས་ནུས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་རྫུན་པ་
ཞེས་བསྙད་དོ། །བཞི་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་

དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་ངོ་བོ

དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་

@005B ཡིན་ནོ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གནོད་བྱེད་བཞི་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག །ཕྱོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་དེར་ཆཞད་པའི་གནོད་བྱེད་བཞི་འབབ་བས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་གྱི། །བདེན་བའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཙམ་ལས་གྲོལ་བར་

སླུ་བ་ནི་དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྡ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། བསླུ་བའི་དོན་ཅན་དང་། མི་སླུ་བའི་དོན་ཅན་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་

བཅད་པ་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་ལ། གཅིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་མི་སླུ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་

པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གིས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ལས་ལོག་པར་སྣང་ནས་ཡོངས་སུ་འཁྲིད་ཅིང་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་ལ། སྣམ་བུ་སོགས་ལ་དེ་ལྡ་

བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན་གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་

པའི་ཚེ། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚད་མའི་ལམ་ནས་ལེགས་པར་འདྲེན་ནུས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། གཞིའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་ཁེབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཐུམ་

སྣམ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བཞག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རང་ལུགས་ལ་བཞགས་མི་འོང་ལ་དེ་བཞག་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་ས་མེད་པའི་ ཐགས་མཁན་གྱི་རྐང་པ་བཞིན་དུ་

@006A ༄༅། །སོང་ན་ལྟ་བའི་པོ་ལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྔ་འགྲེལ་དུ། ཚིགས་གསལ་ལས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་

བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོག་མར་མངོན་དུ་མཛད་ནས། མཐར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་

བསླངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་གསུམ་པོས་ལམ་གྱི་གཞི་བཟུང་ནས། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་བླངས། དེ་

ནས་ས་བཅུའི་སྐབས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ལམ་བགྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་བསྔོ་བའི་སྐབས་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་དང་

གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་པོ་དེའི་རྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ན་གཞི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་

ཐབས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་བློར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གོམས་པ་ལས་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་

འགྱུར་རོ། །ཐབས་ལས་བྱུང་བ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་སྔར་གྱི་

@006B ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ལ། ལམ་ཚོགས་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་འཕྱུགས་

ན། ལམ་ཚོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་འཕྱུགས་པ་ཡིན་པས། རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ན་བློ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེལ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྔར་གོང་དུ་བཤད་པའི་

དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཞི་བ་ལྷ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་བཞེད་

དོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་ལེགས་པར་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་

སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཞིན་གོམས་པར་བྱས་བཞིན་དུ་

བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲངས་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་

ན་ཟད་པར་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དངོས་པོ་བདེན་པར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ན་ཉོན་
མོངས་པའི་ས་བོན་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། །འབྲས་བུའི་དུས་ན་མཉམ་

@007A ༄༅། །རྗེས་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་ལམ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

ཅིག་ཤོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པས་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུར་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་མ་སྤྲངས་པ་

ལས་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཚེ་

སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་

སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ལ། དེས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའི། མཉམ་གཞག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནི་མེད་དོ། །

ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་མེད་ཀྱང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་དེའི་དུས་ན་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་མེད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་སྙམ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་

ཆོས་བཟོད་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་ན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེའི་ས་བོན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། སྤང་བྱ་དགག་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་འགལ་

བ་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་

@007B ནི། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་ཚེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་

ཚར་གཅིག་ལ་རགས་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་
འགྱུར་བ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུས་བདག་རྐྱེན་མཛད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་

ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྡུས་པའི་སྐུ་གསུམ་མེད་པར་གཟུགས་སྐུ་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་ཁོ་ན་ལ་

འཇོག་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་བ་མེད་

པར་གཞན་ངོ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞིའི་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པ། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། འཕགས་

མཆོག་བྱེ་བས་བགྲོད་པའི་ལམ་བཟང་པོ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཟླ་མེད་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་དྲི་མེད་པ། །སློབ་དཔོན་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར། །རྗེ་བཙུན་བླ་

མའི་གསུང་ཟེར་འབབ་ཞིག་ལས། །རིགས་པ་སྨྲ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་

@008A ༄༅། །ལུང་རིགས་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན། །རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ཆེད་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན། །འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དཀར་དྲི་མེད་དེས། །འགྲོ་ཀུན་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་

མོའི་དོན་རྟོགས་ནས། །མི་ཤེས་མུན་པའི་ཚོགས་རྣམས་རབ་

བཅོམ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་ཤོག །འདིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་

འཚལ་ལོ། །ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་

ལ་བཞི། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས། རབ་དབྱེ། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམ་པས་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་
བཟོ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་

ཏེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་དེ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྙེད་པ་
ལ་དམིགས་ཏེ་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ལ་

དམིགས་པ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་། དོན་རགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། ཞིབ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ།
གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམས་ངེས་པ། སྒོམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་

བཅད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། དགག་གཞི་ཕུང་པོས་སྟོང་

@008B ་དུ་དགག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། དེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མི་འདོང་ཡང་། ངེས་དཀའ་སླ་ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐོག་མར་བསྒོམས་
ནས། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ངེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འགྲེད་ཀྱིས་བདག་གི་

འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་ནི་ཀུན་ལ་བློས་སྤྱུར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་

ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་སླམ་པའི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ཁྲེད་གཞི་ངའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་
ནས་ང་སྣང་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཤེས་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་

ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་ཕུན་གསུམ་མི་སྲིད་པས་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ཐ་དད་གང་རུང་དུ

ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་། ང་དང་བའི་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་དང་། དགག་གཞི་ལ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལ་བདོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ

ཞིག་སྣང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་པར་འཆར། ཡང་ན་བློ་དེ་ལ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ངཞོ་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་ཡང་བློ་རང་ཉིད་ལ་ང་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྣང་ཚུལ་དེ་དང་། སྣང་ཚུལ་ཞེན་དོན་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་མེད་ན། བདེན་

@009A ༄༅། །འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ནི་ངའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྣང་ལ། གདགས་གཞི་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར། ཁྱད་གཞི་ང་དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་

པར་ང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་དགོས། བློ་དེ་ལ་ང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སྣང་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།

བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །སྣང་ཚུལ་དེ་

ལྟར་དུ་གྲུབ་ན། གཞི་བདག་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བློ་དེ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པས་
བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་

ཅན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་དེ་ལྟར་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་ཡོད་པས་དེར་འགྱུར་ན། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་

ཁས་བླངས་སོ། །དེས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ང་ཙམ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་དང་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྲིས་པ་ལ་

མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ། འདི་དང་འདི་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་བྱད་བཞིན་

དུ་སྣང་། དེ་

@009B བཞིན་དུ། ངའི་ཆ་འདི་དང་འདི་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ལ་འདི་དང་འདི་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ངོ་། །གཟུགས་བརྙན་དང་བྱད་བཞིན་གཉིས་བརྫ་ལ་མ་བྱུང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྣང་བས། དེའི་

བློས་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་ཞེ་ན། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། ང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས། དེའི་སྣང་བ་ལ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའོ། །དཔེ་དོན་དེ་གཉིས་འཛལ་བའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ། དེ་འདྲ་

བའི་སྣང་ཚུལ་གཉིས་མི་སྣང་ན་བློ་དེ་གཉིས་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར། དེ་གཉིས་ལ་དེ་གཉིས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་མ་འཁྲུལ་བར་དེ་གཉིས་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བོའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ཤེས་

ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེའོ། །དེས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ངའི་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་ལེགས་པར་ཐིགས་ན་དགག་བྱ་ངེས་པ་ཡིན་པས། ང་ཡི་བ་དང་ཕུང་སོགས་གཞན་གྱི་སྟེང་

དུ་ཡང་། བཏགས་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་ཐིགས་

པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ང་དང་ངའི་ཕུང་པོ་གཉིས་ངེས་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་སྟེང་ནས་དེ་
གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་

གང་སྣང་ཡང་ཟླ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་སྟེ། སྣང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་
པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དེ་

@010A ༄༅། །གཉིས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ང་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་སྣང་
ཚུལ་དེ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་

པོ་དང་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས། ང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་སེམས་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། སོ་སོ་བ་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ཙམ་དང་བཅས་ཏེ་ཚེ་སྔ་མ་ནས་

འདིར་འོངས་པ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་ཐལ། ང་ད་ལྟར་གྱི་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་

ན། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། སེམས་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། རེ་རེ་བ་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་སེམས་བྲལ་

ནས་ལུས་མལ་ན་གནས་པའི་ཚེ་ང་ཡང་དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། ལུས་མེས་བསྲེགས་ནས་རྒྱུན་ཆད་པའི་

ཚེ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་གང་ཞིག །ལུས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།

ང་རྐང་པའི་སེན་མོའི་བར་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དང་། མགོ་བོའི་སྐྲ་རེ་རེ་དང་ཡང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ།

ང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་མགོའི་སྐྲ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ང་དང་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཡོད་

པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གི་

དང་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དྲུག་ཏུ་

ཐལ། དང་པོ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་གནས་པ་དང་

@010B བརྒྱལ་བའི་ཚེར་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མགོ་དང་ལག་པ་ན་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ང་དང་ཕུང་པོ་སྣང་

ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་སོ་བར་

འགྱུར་བས་ཕུང་པོ་བླང་བྱ་དང་ང་ལེན་པ་པོར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ངས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ལག་པ་ན་བ་ལ་ངན་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའོ། །ཡང་ང་དེ་

རྟག་གམ་མི་རྟག །དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱེ་འཆི་རྒྱུན་འཆད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། །དང་པོ་ལྟར་ན། ང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ང་རྒས་ནས

ཀྱང་སྨྲ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ང་སློབ་ན་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སློབ་སོགས་སུ་

ཐལ། ཆ་ཤས་རྣམས་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ང་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་འདས་པ་དྲན༔ མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་གསོག་པ་པོའི་ང་དང་

རྣམ་སྨིན་སྨོྲང་བ་པོའི་ང་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་ཐལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་

མ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་བསླབ་བྱ་ངེས་པ་ནི། གནད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག །ཡེ་མི་འདུག་སྙམ་དུ་ངེས་པ་ནི་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ལྟ་

བ་ངེས་པ་དང་གོ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱོང་ཚུལ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ལྟ་བ་ངེས་ཟིན་མ་བརྟེད་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་

སྐྱོང་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཡང་གནད་གསུམ་ཚང་དགོས་ཏེ། ངེས་པའི་གནད། འཛིན་པའི་གནད། སྣང་བའི་གནད་དོ། གནད་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། ང་འཛིན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་

དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཏན་མི་འདུག་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ལྷང་བ་ཞིག་སྐྱེས་པ་གནད་གསུམ་ཚང་བའི་རྒྱུན་

@011A ༄༅། །ལ་ངེས་པ་དྲག་པོ་ཐེངས་ཁ་ཡར་འདྲེན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱིས་དཔྱད་པ་རྩོལ་བ་གཅིག་གིས་ངེས་ཤེས་ལྷང་བ་དྲངས། ངེས་པ་ན་ངེས་ཤེས་བརྒྱུད་

མར་འདྲེན་ནོ། །ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་

པ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ཤུགས་ཆུང་ངེ་བ་རེ་བྱེད། ངེས་ཤེས་དྲག་པོ་བརྒྱུད་མར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ནས་དཔྱད་

དོན་མ་ངེས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་བར་མ་

ཆད་པ་དྲན་ཤེས་དང་། དཔྱད་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བརྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མཚོད་པའི་དྲན་ཤེས་དང་། རིག་པ་དེའི་ངོར་ཡུལ་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་གང་གི་ཡང་མཚན་མ་འཆར་བ་འགོག་པ་ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་

ཞི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངེས་ཤེས་བརྒྱུད་པའི་མཐའ་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སྙམ་སླར་དཔྱོད་པའི་བར་དུ་ཡང་རྟོགས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་དབང་

དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་ངང་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་། །ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཨེ་ཡོད་སྙམ་ན། གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིང་ཙམ་དང་། བཏགས་

པ་ཙམ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ངའོ་སྙམ་པའི་བློས་བཟུང་བ་རང་གི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་ང་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་དེ་ལས་མ་ལུས། དེ་

རི་བོང་གི་རྭ་ཞེས་པའི་མིང་སྐྲམ་པོ་དེ་དང་མཚུངས་སོ་

@011B སླམ་ན། མིང་ཙམ་དེ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །མིང་རྐྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཞུགས་པ་ན་ང་འགྲོ་ཞེས་ལམ་མེ་ལམ་མེ་འགྲོ། ང་སྡོད་ཅེས་ཀྱི་ལྕ ཀྱིས་སྡོད། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་སྒྲུབ། སྡིག་པ་ཞགས་པ་སོགས་འཐད་པ

ནི། མིང་རྐྱང་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ནོག་སོགས་འདུས་པ་མཐོང་བ་ན་བ་གླང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ་ཁྱིའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་གདགས་གཞི་དེ་ལ་དེར་བཏགས་མ་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་རུང་མཐོང་བ་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་གདགས་གཞི་དེ་ལ་ང་དང་ང་ཡིའོ་ཞེས་བཏགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤུས་བཏགས་ན་རྟོག་པས་བཏགས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་

ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ། ཀུན་རྫོབ་མིང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྱུ་མ་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྒོམ་པས་དཔེར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་མཁན་རང་ལ་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་

ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས། གཉེན་པོའི་སྟོབས

ཀྱིས་སྒོམ་པ་དང་། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་གཞག་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲན་ཤེས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་ཙམ་ནས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་

རྒྱུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྒོམ་མོ། །ལྟ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གང་སྣང་བུན་ལོང་

སེམས་གནས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྒོམ་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་ང་སྣང་ཙམ

ནས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་བསྒོམ་པར

@012A ༄༅། །བྱེའོ། །དེ་ཡང་བློ་དེ་ལ་སྤྱིར་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ང་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྣང་ཡང་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག

ལ་དུས་གཅིག་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར

མཚོན་པར་ངེས་པ་འདྲེན་ནོ། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་དངོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མིག་སྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། ངའོ་སྙམ་པ་དང་། བདག་གིའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། བློ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ན། ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཞེན་དོན་དུ་བྱས་ནས་ང་ཡིའོ་

སྙམ་དུ་འཛིན་པ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་དེར་འཛིན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་བསྒྱུར་བྱ་དེ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་ན། བསྒྱུར་བ་པོ་གང་ཟག་ཀྱང་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས། བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སྒོམ་རྒྱུའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། སྒོམ་ཚུལ་དང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ་སྔར་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མིང་

ཙམ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་ཡང་སྔར་གྱི་རིགས་པ་ཁ་སྦྱོར་ལ་བྱའོ། །སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེས་དཔྱད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེའི་

བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་གདགས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག

@012B ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒོམ་པ་དང་།

རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་མ་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ལ། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་ཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང་། ཆ་ཅན་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམས་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་སྤུར་བཞིན་

བརྟགས་ནས་འགོག་པའོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་ཀྱང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་

ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་

བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེར་ཡོད་ན་འབྲེལ་པ་ཁེགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་སྒྱུ་མའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་སྔར་ལྟར་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་སྒོམ་

སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ཚུལ་བྱའོ། །ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་

@013A ༄༅། །སྒོམ་བྱ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ལ་དྲན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ལྟར། ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཟུང་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཡིད་

ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་དུས་གཅིག་ཏུ་དྲངས་ལ། སྣང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་དང་། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་

པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་འདྲེན་ནོ། །ཟབ་མོ་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱི་ཡི་གེ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྦྱར་བའོ། དགེའོ།